

ZDRAVOTNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ VE FRANCOUZSKÉ A ITALSKÉ ARMÁDĚ A MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE S VLA JEP V HRADCI KRÁLOVÉ

Pplk. MUDr. Svatopluk BÝMA, CSc., plk. prof. MUDr. Josef FUSEK, DrSc.
Vojenská lékařská akademie J. E. Purkyně, Hradec Králové
(rektor: plk. prof. MUDr. J. Fusek, DrSc.)

Ve dnech 14. - 17. 10. 1993 navštívila na pozvání francouzské strany Vojenskou lékařskou akademii v Lyonu u příležitosti imatrikulace nového ročníku delegace VLA JEP v Hradci Králové ve složení rektor-velitel, plk. prof. MUDr. J. Fusek, DrSc., a prorektor pro studijní a pedagogickou činnost, pplk. MUDr. S. Býma, CSc.

Během návštěvy byla delegace seznámena se systémem vzdělávání francouzských vojenských lékařů a se zdravotnickým výzkumem ve francouzské armádě.

Francouzské vojenské vysoké zdravotnické školství realizuje systém vzdělávání vojenských lékařů, farmaceutů a veterinářů na stejném principu, který je dosud využíván v AČR. Vojenští studenti studují bezplatně lékařské, farmaceutické a veterinární obory na civilních fakultách v Lyonu, které zabezpečují všeobecně odbornou část vzdělávání. Vojenská akademie zabezpečuje jejich vojenskoodborné vzdělávání a všeobecně vojenský výcvik.

Vzdělávání probíhá v souladu s civilním systémem, kde se na rozdíl od civilních uchazečů o studium uchazeči na VLA podrobují přijímacímu řízení. Na jedno místo chlapce je 8 uchazečů a na jedno místo dívky 40 uchazeček. Samotné vzdělávání probíhá ve třech stupních:

I. stupeň (1. - 2. ročník studia) zahrnuje výuku teoretických a preklinických předmětů.

II. stupeň (3. - 6. ročník studia) obsahuje v podstatě praktickou výuku na určených klinických pracovištích. Po ukončení 6 let studia studenti nejsou promováni, ale na základě dosahovaných výsledků ve studiu jsou zařazováni do jednotlivých specializačních oborů a následuje:

III. stupeň, tj. specializační studium s délkou studia 2-5 let podle druhu specializace.

Absolventi promují po ukončení III. stupně a jsou způsobilí k samostatné práci.

Vojenská zdravotnická služba francouzské armády zabezpečuje I. a II. stupeň studia na LF a FaF v Lyonu, III. stupeň v aplikačních školách pro letectvo, námořnictvo a pozemní vojsko. Škola je na velmi dobré úrovni po všech stránkách. Ubytování studentů je zabezpečeno v moderních budovách na jednolůžkových pokojích se sociálním zařízením. K dispozici jsou veškeré podmínky pro studium i relaxaci. Vybavení školy didaktickými pomůckami, výpočetní technikou a knihovnickými službami je v porovnání s VLA v Hradci Králové na stejné úrovni. Je nutno ale konstatovat, že škola má neporovnatelně lepší podmínky pro

nákup zahraničních odborných časopisů. Zdravotnický výzkum se provádí v Grenoblu a dalších výzkumných centrech francouzské armády a zaměřuje se na vojenskoodbornou problematiku, podobně jako je tomu v AČR.

Jako podklad pro diskusi o možnostech spolupráce byl předložen následující návrh v těchto oblastech:

Pregraduální studium:

- výměnné stáže v průběhu letních vysokoškolských prázdnin;
- polní stáže a výcvik
- stáže v léčebných zařízeních

Postgraduální výuka vojenských lékařů:

- výměnné stáže ve vojenských nemocnicích

Vědecká práce

Spolupráce ve výzkumu na základě společných francouzsko-českých výzkumných úkolů v oborech: epidemiologie, hygiena, radiobiologie, toxikologie, chirurgie, interní lékařství, všeobecné lékařství, organizace vojenského zdravotnictví, vojenská farmacie a medicína katastrof.

- Vzájemná výměna dokumentačních zdrojů (pedagogické a vědecké informace) v oboru vojenské medicíny: časopisy, publikace, učební texty apod.
- Účast na vědeckých konferencích pořádaných vojenskými zdravotnickými službami.

Stáže budou organizovány VLA a hrazeny vzhledem k současné finanční situaci MO z vedlejší hospodářské činnosti akademie, ze sponzorských darů a vlastních příjmů stážujících při respektování obecných principů financování založených na následujících pravidlech:

- ubytování a stravování hradí hostitelská země (přijímající strana),
- cestovní náklady a kapesné hradí vysílající strana,
- dodržení zásady reciprocity (počet dnů),
- předpoklady, pokud jde o znalost cizích jazyků.

Při projednávání jsme se setkali s velkým zájmem o spolupráci a po schválení ministerstvem obrany francouzské armády lze předpokládat její brzký rozvoj ve všech uvedených oblastech. Toto přislíbili jak velitel akademie Le médecin - général Buffat, tak i náčelník zdravotnické služby Le médecin - général inspecteur Bladé.

Ve dnech 24. - 27. 10. 1993 uskutečnila delegace VLA ve stejném složení reciproční návštěvu na pozvání

italské strany ve Vojenské lékařské akademii při Vojenské letecké akademii ve Florencii. Během návštěvy se delegace seznámila se systémem vzdělávání italských vojenských lékařů a farmaceutů. Při vzdělávání je opět uplatněn stejný princip jako u nás a ve Francii, kde vojenští studenti pro letectvo a pozemní vojsko studují bezplatně lékařské a farmaceutické obory na univerzitě ve Florencii, která zabezpečuje všeobecně odbornou část vzdělávání. Námořnictvo má svoji vlastní akademii v Livornu. Zásadní rozdíl je v tom, že každý druh vojska si připravuje svoje lékaře, takže v Itálii jsou 3 akademie, které se touto problematikou zabývají, i když v současné době se uvažuje o jejich sloučení. Vojenské akademie pak zabezpečují pro příslušný druh vojska vojenskoodborné vzdělávání a všeobecně vojenský výcvik.

Vzdělávání probíhá rovněž v souladu s platným civilním systémem v Itálii a po 6 letech jsou absolventi promováni na lékaře a dále se specializují.

Ubytování studentů je zabezpečeno na velmi dobré úrovni jak v rekonstruovaných historických objektech ve Florencii u studentů pozemního vojska, tak i ve stále moderních rekonstruovaných budovách ze 40. let u studentů pro letectvo. Studenti jsou ubytováni v jednolůžkových až třílůžkových pokojích se sociálním zařízením a mají veškeré podmínky pro studium i relaxaci.

Vybavení školy didaktickými pomůckami, výpočetní technikou a ostatními službami je na srovnatelné úrovni jako ve VLA v Hradci Králové.

Během našeho pobytu jsme navštívili i Stabilimento Chimico Farmaceutico Militare ve Florencii, což je základní farmaceutická báze italské armády. Tato báze zásobuje léčivy, materiálem a krevními deriváty ital-

skou armádu. Zajímavé bylo, že některé léky, pokud je to ekonomicky výhodné, jsou pro italskou armádu vyráběny přímo zde ze substrátů dodaných ve velkém farmaceutickými koncerny.

V rámci rozhovorů delegace jednala o možnostech spolupráce ve stejných oblastech jako s francouzskou stranou, a to s gen. Giambortolem PARISIM, gen. Albertem BERNINIM, gen. Gianfrancem POLIDORIM, plk. Gio'Mariem DI MITO, s rektorem univerzity ve Florencii, prof. Paolom BLASIM, a děkanem LF florentské univerzity prof. Giovannim ORLANDINIM.

Všichni zúčastnění projevíli zájem o spolupráci v oblasti vzdělávání, vědecké spolupráce a stáží.

Z hlediska legalizace spolupráce je ovšem nutné si uvědomit, že vzhledem k odlišnému postavení akademií v organizační struktuře armády ve Francii a v Itálii musí být společné návrhy projednány ještě nadřazenými složkami na úrovni generálních štábů a zahrnuty do plánu akcí, což je vždy záležitost poněkud dlouhodobější, a není jisté, zda se výměny uskuteční již v nejbližší době.

Závěrem můžeme konstatovat, že obě návštěvy, jak se domníváme, byly podnětem k zahájení kvalitativně nové etapy ve spolupráci se zdravotnickou službou Francie a Itálie a v dalších letech etapě již bude záležet na výkonných pracovnících akademie a zdravotnické služby, zda dovedou této šance využít.

Do redakce došlo 1. 12. 1993